

en Jernkanon, men af mindre Vægt, thi for Marinen er det et Hensyn, der spiller en stor Rolle at faae saa lille en Vægt ombord som muligt. Der er altsaa meget talende Grunde for at gaa ind paa Staalkanonen i Marinen, og jeg skal ikke her gjøre opmærksom paa de Modgrunde, som kunne ansøres derimod, da Spørgsmaalet tidligere har været udførlig drøftet her i Salen. For Feltartilleriets Vedkommende gjælde de samme Grunde til en vis Grad. Ogsaa der har det sin store Betydning at faae et forholdsvis let Materiale, og dernæst et Materiale, der kan antages at være saa stærkt som muligt ved den hyppige Brug, som gjøres af Feltartilleriets Kanoner. Ved den megen Skydning, som sker dermed, har det ogsaa sin Betydning at have et Materiale, som kan taale Slid. Altsaa ogsaa med Hensyn til Feltartilleriet kan der ansøres vægtige Grunde for at gaa over til Staalkanonen; men disse Grunde falde efter min Opfattelse fuldstændig bort, naar der bliver Spørgsmaal om Søforter eller faste Batterier. Der har det ingen stor Betydning, om en Jernkanon skulde vise sig at være noget tungere, og heller ikke, at den mulig kun skulde kunne taale et noget mindre Antal Stud end Staalkanonens; thi Antallet af Stud fra disse store Kanoner vil ikke blive saa uhyre, at dette Hensyn kan spille nogen stor Rolle. Derimod kommer Hensynet til Beføstningen til at faae en overordentlig stor Betydning, og jeg skal da gjøre det høie Thing opmærksom paa, at det er ikke ringe Summer, det her dreier sig om, thi Overgangen fra Jern til Staal repræsenterer en Fordyrelse med 50 pSt. Vi have i Udvalget modtaget forskellige Meddelelser som Spar paa forskellige Spørgsmaal og deriblandt ogsaa Svar paa et i Udvalget rettet Spørgsmaal om Grunden til, at man gik over fra Jern til Staalkanoner. Vi have fra den meget ærede Krigsministers Side modtaget Svar herpaa, men disse Svar ere blevne betegne med Navnet „fortrolige“. Jeg vil om Brugen af dette Udtryk fra Krigsbestyrelsens Side i Almindelighed sige nogle Ord, thi jeg frygter for, at der gjøres nogen Misbrug med Betegnelsen „fortrolig“. Vi kunne derved aldrig vente at faae vore Spørgsmaal besvarede paa en saadan Maade, at vi kunne gjøre Thinget Rede for vore Grunde til at gaa ind paa det One eller det Andet, og jeg ser ingen tænkelig Marsag, hvorfor Størstedelen af de Meddelelser, vi her have faaet, skulde fortjene Betegnelsen „fortrolig“. Det er maaske en Vane i Krigsministeriet, som fører dette med sig, at man ved Sager, der kunne være noget af tjenstlig Karakter, sætter dette Navn „fortrolig“ paa. Eigesom dette saaledes sker mellem Afdelingerne og Autoriteterne, finder det da ogsaa ofte Sted i Meddelelserne til Finantsudvalget; men jeg tror, at det er en Misbrug, som man burde se at komme bort fra. Jeg har, forinden jeg har villet omtale dette, spurgt den ærede Krigsminister, hvad

Meningen var med dette „fortrolig“, og har brugte da den Udtrykk, at der kun kan være Spørgsmaal om Fortrolighed overfor Detailler i de giene Meddelelser, men ikke overfor det Væsentlige deri, og jeg anser mig derfor for berettiget til ogsaa at nævne dette. If Jern-Forladefanoner har man jo i en længere Række af Aar haat meget store Kalibre. De største Kanoner, som for Diebliffet findes, ere Jern-Forladefanoner. Derimod er det gaaet lidt langsommere med at faae Bagladefanoner, navnlig fordi man i den engleste Marine har været mindre tilbøielig til at gaa over til Bagladefystemet; navnlig ved at Jernkanonen især anvendes i den engleste Marine har man været senere med at faae Bagladefanonens udviklet i Jernmateriale, og dette har ført til, at der i det Mindste for to Aar siden ikke fandtes af Jernkanoner efter Bagladefystemet større Kaliber end 12 Tommers. Hvorledes det siden er gaaet, tør jeg ikke sige; de Meddelelser, som foreligge os, gaa ikke videre, og jeg veed ikke, om der skulde senere være præsteret større Kalibre ogsaa i Jernkanoner efter Bagladefystemet. Det skulde jo være mærkeligt, om der ikke enten findes saadanne eller i alt Fald i den nærmeste Fremtid vil blive præsteret Jernkanoner efter Bagladefystemet af saa stort Kaliber, som Krupp leverer dem, da man har i Forladefystemet langt større og sværere Kanoner, end der er leveret fra Krupp. Men for Diebliffet har man kun at holde sig til 12 Tommers Kanonen og sammenligne denne engleste Kanons Virkning med Krupps 12 Tommers Staalkanonens, og Resultatet viser, at med ringe Forskjel haves der samme pantserbrydende Virkning af Jernkanonen som af Staalkanonens efter Bagladefystemet. Der er kun en ringe Forskjel, som i den Henseende ikke spiller nogen væsentlig Rolle, og derfor kunde det ikke siges — hvad der blev sagt ved 2den Behandling, — at Hensynet til Prisen ikke kunde spille en Rolle overfor den store Forskjel i Virkningsevne, som der er mellem disse to Arter af Kanoner. Jeg skal nævne Forskjellen med et Tal, nemlig, at Begyndelseshastigheden for Projektilet er i Bagladefanonens af 12 Tommers Kaliber for Staalkanonens Vedkommende 1,600 Fod, for Jernkanonens 1,570 Fod, altsaa Begyndelseshastigheden for Projektilet er saa nær som mulig den samme. Naar det imidlertid erindres, at Priserne ere saa enormt forskellige, at den ene koster 50 pSt. mere end den anden, forekommer det mig virkelig, at her maa Hensynet til Prisen spille en aldeles afgjørende Rolle. Jeg skjønner derfor ikke rettere, end at det maa anses for i Virkeligheden at være forhastet, naar man nu under Finantslovens Behandling gjør et virkelig saa uhyre Spring som dette for al Fremtid; thi saaledes maa man jo opfatte det. Naar man paa engang gaar til Krupp ogsaa med Armeringen af Søforterne, maa Sagen være at betragte som afgjort dermed, naar det virkelig er Meningen at gjøre et saadant